

HENDRIK LAURENSZOOM SPIEGHEL.

1549—1612.

WERKEN.

Hertspiegel. — Merg van de Nederlandsche Spreekwoorden, enz.

Deze hechte steun van de kamer in *Liefde bloeiende*, werd te Amsterdam uit Roomsche ouders geboren. Ofschoon zijn broeder na de verandering van 1578 schepen en lid van de vroedschap te Amsterdam werd, sloeg Spieghele alle gelegenheid tot bevordering van de hand. Hij verkoos koopman te worden en zich tevens op de wetenschap en fraaije letteren te blijven toelaggen, die hij van jongs af had lief gehad.

In 1589 werd hij verkozen tot lid van de Admiraliteit te Hoorn, waarvoor hij echter bedankte. De vroedschap nogtans wilde er hem toe noodzaken, en toen niets anders kon baten, nam zij hare toevlugt tot 's lands Staten. Daar Spieghele in zijne weigering bleef volharden, werd hij in eene boete geslagen, ten behoeve van de godshuizen in 's Gravenhage, en liever voldeed hij hieraan, dan de benoeming aan te nemen.

Spieghele was gelukkig in den handel, en zijne winsten stelden hem in staat de buitenplaats Meerhuizen, buiten Amsterdam, aan te koopen. Hier vervaardigde hij zijn bekenden *Hertspiegel*, die echter eerst drie jaren na zijn dood in druk werd gegeven; ook bezorgde hij in 1591, bijgestaan door Jan van der Does, de eerste uitgave van de *Rijmkroniek* van Melis Stoke. De *Hertspiegel* bevat eene groote en dichterlijke uitbreiding van Spiegheles geliefkoosde spreuk: *Deugd scheidt vreugd*, en is voor 't algemeen eerst verstaanbaar geworden door de omwerking van Bilderdijk.

Zijne laatste dagen sleet hij in Alkmaar, waar zijne kinderen werden aangetast door de kinderziekte. Daar Spieghele deze krankheid nog niet had gehad, hield zijne vrouw hem liefderijk buiten het vertrek, waar de jeugdige lijdere

waren; maar het was voor den teederen vader niet uit te staan, dat zijn geliefd kroost daar boven doodelijk ziek lag, en hij geen troost, geene hulp kon aanbrengeu. Ten laatste kan hij zich niet langer bedwingen: hij neemt eene ladder, en klimt daarmede naar 't raam der ziekenkamer, om zijne dierbare kinderen dan toch eens te zien — maar het gezigt van hunne gelaatstrekkcn, zoo misvormd door de schen- nende hand der vreeselijke ziekte, doet hem zoo zeer ont- stellen, dat hij zelf er door wordt aangetast. Spieghe! be- zweek onder de ziekte, die hij zich door 't inwilligen van zijn vaderlijk gevoel op den hals had gehaald; hij overleed in den ouderdom van drie en zeventig jaar, en werd te Amsterdam begraven.

JACOB CATS.

1577—1660.

WERKEN.

Gedichten: Twee en tachtig jarig Leven. — De Huwelijks-Fuik. — Hofgedachten. — Invallende Gedachten. — Doodkist voor Levenden, enz.

Aller dichteren Bestevaer, gelijk Huygens hem noemt, werd te Brouwershaven, waar zijn vader zitting in den raad had, geboren. In zijne vroegste jeugd verloor hij zijne moeder, wier broeder hem tot zich nam, toen zijn vader ten tweeden male, en wel met eene uitheemsche vrouw, in 't huwelijk trad. Hij zegt hiervan:

*Een oom tot ons geneyght, en konde niet gehengen,
Om by een Walsche vrou ons op te laten brengen:
Schoon wy vier kinders zijn, hy des al niet te min,
Maeckt ons uyt rechte gunst een deel van sijn gesin.*

Het was waarschijnlijk zijn oom, die hem aan de Leyd- sche hoogeschool in de letteren en rechten liet studeeren,